

Pomoz mé nedověře

Ježíš mu řekl: *Můžeš-li! Všechno je možné tomu, kdo věří.* (Mk 9:23)

1. čtení: Žalm 89:1-9 (křestní promluva)

Hlavní čtení: Marek 9:14-29

ÚVOD: NEVÍM SI RADY

Milí bratři, milé sestry,

v krásné písni *Ó ujmi ruku moji* vyznáváme Pánu Bohu: *Já nevím sobě rady, ó Pane můj, ty sám mne proved' všady, vždy při mně stůj!*

Já si nevím rady. Z toho, co se právě děje, jsem zmatený. Z toho, čím si procházím, jsem zoufalý. Cítím se slabý a neschopný. Nedokážu se zorientovat ve nastávající situaci. A mám dojem, že to neustojím. Že to nezvládnou. Jsem v úzkých. Jsem v koncích.

Blaze člověku, který se tak nikdy v životě necítil! Ale já žádného takového dospělého jedince neznám. Samozřejmě se jeden od druhého výrazně lišíme. S čím si jeden neví rady, druhý s přehledem zvládá. Nad tím, z čeho se jeden hroutí, druhý jen mávne rukou. Vždycky záleží na tom, co jsme se v životě naučili, co umíme, jak jsme vybaveni... Na druhou stranu: Existují životní situace, v kterých si nikdo z nás neví rady. Když se třeba blíží odchod milovaného člověka. Kdo z nás by se z toho nehroutil? Nebo když se našemu dítěti přihodí nějaký vážný úraz. Kdo si v takovém okamžiku hned ví se vším rady? A kdo může dopředu říct, že by ho taková událost vůbec nerozhodila? Asi před deseti lety se můj kamarád v jednom měsíci rozváděl, stěhoval a přišel o práci. To je pořádná nálož stresu! Vzpamatoval se z toho zhruba dva roky.

Bratři a sestry, my lidé dobře víme, co je to zoufalství. Bezmoc. Panika. Naprostá bezradnost. Proto nám hlavní aktéři dnešního příběhu z Markova evangelia můžou být blízcí. Snadno se do jejich situace dokážeme vžít. Zaměříme se nejprve na učedníky. Poté na otce toho klučiny. A skončíme u našeho Spasitele.

I. UČEDNÍCI SI NEVĚDÍ RADY

Učedníci si nevědí rady s velikou mocí toho Zlého. Tváří v tvář jeho síle nejsou schopni učinit vůbec nic pro záchranu toho těžce sužovaného chlapce. Je to drama, které se ještě zesílí, když si připomeneme, co se dělo chvíli předtím, než tento příběh začal. Pán Ježíš byl na vysoké hoře, na kterou vzal tři své učedníky: Petra, Jakuba a Jana. Tam jim zazářil jako pravý Boží Syn. Rozmlouval s Mojžíšem a Eliášem. A učedníci, uhranutí tou nádherou a svatostí jejich Pána, jen zírali. Viděli totiž Ježíše tak, jak jej doposud nikdo z lidí vidět nemohl. Aby toho nebylo málo, sám Bůh k nim promluvil:

- *Toto jest můj milovaný Syn, toho poslouchejte.* (Mk 9:7)

A zatímco těmto třem učedníkům se tají dech z Božího zjevení, ostatní učedníci se pod horou prachspřestě hádají. Tam nahoře je Bůh blízko lidem. V údolí však vládne Satan. A bezmocní učedníci se zmůžou akorát na hádky s jejich odpůrci. Tam nahoře nikoho nic netrápí. Tam dole je pláč a skřípění zubů. Nemoc. Slabost. A neschopnost druhým lidem účinně pomoci.

Učedníci Pána Ježíše nedokázali vyhnat démona z toho ubohého chlapce. Démona, který ho ovládá a chce ho usmrtit. Proč? Proč se jim to nepodařilo? Proč si s tím nečistým duchem nevědí rady? Co je špatně? Vždyť Marek už dvakrát vyprávěl, že Pán Ježíš dal svým učedníkům moc vyhánět zlé duchy z lidí!

- ¹⁴ *Ustanovil jich dvanáct, aby byli s ním, aby je posílal kázat* ¹⁵ *a aby měli moc vymítat zlé duchy.* (Mk 3:14-15)

A za nějaký čas:

- ⁷ *Zavolal svých dvanáct, počal je posílat dva a dva a dával jim moc nad nečistými duchy.* ¹² *I vyšli a volali k pokání;* ¹³ *vymítali mnoho zlých duchů, potírali olejem mnoho nemocných a uzdravovali je.* (Mk 6:7-13)

Tak proč jsou právě teď bezradní? Slovy učedníků samotných:

- *Proč jsme ho nemohli vyhnat my?*

Já vám povím, v čem byl zakopaný pes. Ti učedníci měli příliš velikou víru. Proto selhali. Protože měli příliš velikou víru... V sebe. Ve své vlastní schopnosti. Ve své vlastní duchovní kvality. *Kristus je na hoře. Kristus je daleko. No a co? S tímto duchovním zlem si poradíme sami. Takových lidí už jsme zachránili... Je to brnkačka.*

Učedníci zřejmě zapomněli, že tyto mocné činy mohou dělat jen ve jménu jejich Pána. Jen zaštitěni jeho autoritou. Jen v Kristově moci. Jen v jeho síle. Proto jim Ježíš nakonec odpoví:

- *Takový duch nemůže vyjít jinak, než modlitbou.*

Tedy: *Jen když budete v modlitbách napojeni na mě samotného, můžete porazit toto zlo. Sami nikdy nic nezmůžete. Jen mně nablízku. S modlitbou na rtech. V pokoře. A v odevzdanosti.*

Učedníci měli v té chvíli velikou víru sami v sebe. Tak velikou, že na Krista ani nepočkali. Bez vztahu s Ježíšem nikdy nic nevyhraješ, křesťane. Tak nám to připomíná apoštol Pavel ve své slavné pasáži:

- ¹⁰ *A tak, bratři, svou sílu hledejte u Pána, v jeho veliké moci.* ¹¹ *Oblecté plnou Boží zbroj, abyste mohli odolat d'áblovým svodům.* ¹² *Nevedeme svůj boj proti lidským nepřítelům, ale proti mocnostem, silám a všemu, co ovládá tento věk tmy, proti nadzemským duchům zla.* ¹³ *Proto vezměte na sebe plnou Boží zbroj abyste se mohli v den zlý postavit na odpor, všechno překonat a obstát.* ¹⁴ *Stůjte tedy 'opásání kolem beder pravdou, obrnění pancířem spravedlnosti, obuti k pohotové službě evangeliu pokoje'* ¹⁶ *a vždycky se štítem víry, jímž byste uhasili všechny ohnivé střely toho Zlého.* ¹⁷ *Přijměte také 'přílbu spasení' a 'meč Ducha, jímž je slovo Boží'.* (Ef 6:10-17)

Jinými slovy: *Napoj se na Krista, když chceš bojovat. Sám totiž neobstojíš.*

I v životě víry platí to staré pořekadlo: *Pýcha předchází pád.* Učedníci chtěli být samostatní. A doplatili na to. Kluka neosvobodili. Otce připravili o veškerou naději. A jejich odpůrcům nahráli na smeč. *Jste k ničemu...* Naštěstí pro učedníky, naštěstí pro nás všechny: Pýcha sice předchází pád. Ale po pádu přichází Kristus. A Pán Ježíš dá všechno do pořádku.

Bratři a sestry, i my se občas dostáváme do nezáviděníhodné situace právě proto, že jsme si bohorovně mysleli, že na všechno stačíme sami. Že jsme silní a schopní jedinci. Že naše schopnosti jsou na velmi vysoké úrovni. Že naše odolnost je neprůstřelná. Že vydržíme a zvládneme prakticky cokoli. A Bůh nás v tom někdy pořádně vymáchá. Ale to neznamená, že by se nás zřekl! Naopak: Učí nás. Stále nás učí, že bez něj nezmůžeme nic. Sám Ježíš připomíná svým učedníkům:

- ⁵ *Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti. Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese hojné ovoce; neboť beze mne nemůžete činit nic.* (J 15:5)

A přesně tento postoj zastává například apoštol Pavel, když píše:

- *Všecko mohu v Kristu, který mi dává sílu.* (Fp 4:13)

No, za povšimnutí stojí, že to Pána Ježíše mrzí. Že ho ta nabubřelost jeho žáků trápí. Však je nejdřív pořádně vyplísni, než dá celou situaci do pořádku.

- *Pokolení nevěřící, jak dlouho ještě budu s vámi? Jak dlouho vás mám ještě snášet?*

Nemysleme si: Našemu Spasiteli není jedno, když se snažíme žít na vlastní pěst, starat se o sebe a o druhé z našich vlastních sil, jako by Boha ani nebylo. Ne, Pána Ježíše to vždycky trápí a mrzí. Protože Bůh stvořil člověka především proto, aby na něj byl napojen jako na zdroj veškeré síly a moci. Jenže naše vlastní hříšná pýcha stále znovu dává Bohu najevo, že ho nepotřebujeme.

Dobře. Vynadal jim. Zasloužili si to. Ale hned vzápětí jim ukázal, že jim chce být nablízku. Že je chce učit. Že s nimi chce dál pracovat. Jejich selhání není důvodem pro okamžitou výpověď.

II. OTEC SI NEVÍ RADY

Zaměříme se teď na tatínka toho těžce sužovaného syna. Ten otec je na tom ještě hůř než učedníci. Je naprosto zoufalý. Nevěří sám sobě, svým vlastním schopnostem, svým vlastním silám. Za ty roky nedokázal svého syna vytrhnout z moci Zlého. On nevěří ani Kristovým učedníkům, kteří před chvílí, tváří v tvář d'áblu, ukázali svou bezzubost. V jeho očích jsou naprostí diletanti, neschopáci. A z toho důvodu už moc nevěří ani přicházejícímu Kristu.

Ale nejdřív toho člověka musíme vyzdvihnout. To je otec, bratři a sestry! To je úžasný otec! Stará se o svého nemocného syna od jeho narození. Nepřenechal všechny rodičovské starosti své manželce. O matce toho hochy nevíme vůbec nic. Možná je doma. Možná je po smrti. Ať tak či onak: Otec teď přichází se synem za Kristovými učedníky. Otec předstupuje se synem před Pána Ježíše.

My, tátové, jsme leccos rádi přenechali našim manželkám. *O děti ať se stará matka!* Nejen že málokdy jezdíme s dětmi po doktorech. Nejen že s nimi nepíšeme domácí úkoly. Ale dokonce necháváme naše ženy, aby předávaly víru našim dětem. Necháváme naše manželky, aby přiváděly naše děti ke Kristu. Protože na takové věci přece nemáme čas. Ignorujeme přitom biblické pravidlo, že právě otec má být duchovní hlavou rodiny. Že otec má jít příkladem svým dětem ve všech ohledech. A tím víc má být pro své děti dobrým vzorem vztahu s Kristem. Otec se má za své děti i za svou manželku vytrvale u Krista přimlouvát. On především má svou rodinu v modlitbách přinášet k jeho nohám. A je jedno, zda jsou naše děti ještě malé, nebo už odrostlé. Jsou to pořád naše děti. A my jsme stále jejich tátové. Milí bratři, jak tento vznešený duchovní úkol vlastně zvládneme? Samotného mě to zahanbilo, když jsem přemýšlel o tom zoufalém otci.

Jistě, on je bezradný. Ale přitom neúnavně hledá pomoc pro své milované dítě. On zná celou jeho diagnózu. Ví, co syn prožívá. Ví, co jeho syn nejvíc potřebuje. A když na to přijde, vysype to z rukávu:

- *Mistře, přivedl jsem k tobě svého syna, který má zlého ducha a nemůže mluvit.* ¹⁸ *Kdekoli se ho zmocní, povalí ho a on má pěnu u úst, skřípe zuby a strne. Požádal jsem tvé učedníky, aby ducha vyhnali, ale nedokázali to.*

Ježíš se zeptal jeho otce: "Od kdy to má?" Odpověděl: "Od dětství." ²² A často jej zlý duch srazil, dokonce do ohně i do vody, aby ho zahubil. Ale můžeš-li, slituj se nad námi a pomoz nám.

A všimněte si, bratři a sestry, že ten člověk chce pomoci nejen synovi, ale i sobě samému. Protože to, čím si prochází jeho dítě, je pro něj skutečné utrpení. *Kluk může umřít, Pane. A mě to taky zabijí. Slituj se nejen nad svým synem. Slituj se i nade mnou! Zachraň ho! A zachrániš mě.*

III. KRISTUS SI VÍ RADY

Pravda, ten otec přiznává, že je s vírou v koncích. Ve svém nitru nenachází dostatek důvěry v Kristovu moc:

- *Ale můžeš-li, slituj se nad námi a pomoz nám.*

Jinak řečeno: *Máš-li na to dost síly, Pane. Jsi-li toho schopen. Máš-li skutečnou autoritu v duchovním světě. Jsi-li silnější než mocnosti Zla. Tví učedníci mou víru podkopali. Jim už nevěřím. A tebou si také nejsem moc jistý.*

Ale víte co? Alespoň je upřímný! Mluví pravdu o své malinké víře. O víře, která neplane jako pochodeň, ale spíš dohořívá jako čajová svíčka.

- ²³ *Ježíš mu řekl: "Můžeš-li! Všechno je možné tomu, kdo věří." ²⁴ Chlapcův otec rychle vykřikl: "Věřím, pomoz mé nedověře!"*

Ano, všechno je možné pro člověka, který věří... Ale jak veliká víra je potřebná k tomu, aby se něco dobrého stalo? Hory přenášející? Vody rozrážející? Pevná jako skála? Silná jako býk? Zářivá jako slunce samo? Průzračná jako horská studánka? Jak moc kvalitní víru musíme mít?

Pán Ježíš po nás nechce žádnou světobornou víru. Stačí malinkatá víra, aby se on projevil jako Zachránce a Spasitel. Stačí sotva postřehnutelná víra, jako to zrnko hořčice. Kristus po nás žádá víru. Ale ne dokonalou víru. Ne bezchybnou víru. Ne víru supermanů. Ale klidně i malou víru. Víru plnou pochybností. Víru umazanou od bláta beznaděje. Protože to, co on koná, nakonec nezávisí na velikosti a kvalitě naší víry. Ale na velikosti Krista samotného! Kdyby tomu tak nebylo, Ježíš by tomu zoufalému otci řekl: *Tak ty máš pochybnosti? V tobě se pere víra s nevěrou? Tak to sorry, příteli. Přijď, až budeš víc věřit!* Ne! Kristus slyší ta zoufalá slova vycházející z otcova rozervaného srdce: *Věřím, pomoz mé nedověře.* A na základě tohoto podivného a pravdivého vyznání začne ihned konat.

- ²⁵ *Když Ježíš viděl, že se sbíhá zástup, pohrozil nečistému duchu: "Duchu němý a hluchý, já ti nařizuji, vyjdi z něho a nikdy už do něho nevcházej!" ²⁶ Duch vykřikl, silně jím zalomcoval a vyšel; chlapec zůstal jako mrtvý, takže mnozí říkali, že umřel. ²⁷ Ale Ježíš ho vzal za ruku, pozvedl ho a on vstal.*

Zlý duch neměl šanci. Musel odejít, protože musí poslouchat silnějšího. A nesměl se do toho kluka nikdy vrátit, protože musí poslouchat silnějšího. Bratři a sestry, ten, kdo si nakonec nevěděl rady, byl ďábel sám. Jenže on – na rozdíl od nás – se žádného zastání u Krista nedočká.

Modleme se: *Pane Ježíši Kriste, my ti vyznáváme, že si často nevíme rady. Občas jsme zoufalí, občas zdeptaní. A kvalita naší víry silně kolísá. Věříme ti. A přitom ti kolikrát vůbec nevěříme. Ty sám nás vidíš. Vidíš naše pochybnosti, náš strach. Vidíš naši víru, jak se míchá s nedověrou. Vidíš, čím si procházíme. A my tě prosíme: Smiluj se nad námi. Pomoz nám. Přijď a zachraň nás. Amen.*